

B.A. Semester - 1 (CBCS) Examination

Oct/Nov-2025 (New Course)

SANSKRIT: P1 RAGHUVANSH - MAHAKAVYA(ELECTIVE-2)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો. (૦૮)
- ૧) અથ પ્રજાનામધિપ: પ્રભાતે જાયપ્રતિગ્રાહિતગન્ધમાલ્યાં ।
વનાય પીતપ્રતિબદ્ધ વત્સાં યશોધનો ધેનુમૃષેર્મુમોચ ॥
 - ૨) વ્રતાય તેનાનુચરેણ ધેનોન્યષેધિ શેષોઢપ્યુયદિવર્ગ: ।
ન ચાન્યતસ્તસ્ય શરીર રક્ષા સ્વવીર્યગુપ્તા મનો પ્રસૂતિ: ॥
 - ૩) સ્થિત: સ્થિતાતુચ્ચલિત: પ્રયાતાં નિષેદષીભાસનબન્ધધાર: ।
જલાભિલાષી જલમાદદાનાં છાયેવ તાં ભૂપતિરન્વગચ્છત્ ॥
 - ૪) સંચાર પૂતાનિ દિગન્તરાણિ કૃત્વા દિનાન્તેનિલયાય ગન્તું ।
પચક્રમે પલ્વરાગતામ્રા પ્રભા પત્તઙ્ગસ્ય મુનેશ્ચ ધેનુ: ॥
- પ્રશ્ન-૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સસંદર્ભ આપો. (૦૬)
- ૧) શ્રુતેરિવાર્થ સ્મૃતિરન્વગચ્છત્ ।
 - ૨) શ્રદ્ધેવ સાક્ષાદ્વિધિનોપપન્ના ।
 - ૩) અલં મહિપાલ તવ શ્રમેણ ।
 - ૪) ક્ષતાક્લિલ ત્રાયત ઇત્યદ્દગ્ર: ક્ષત્રસ્ય શબ્દોભુવનેષુરુઢ: ।
- પ્રશ્ન-૨ મહાકવિ કાલિદાસની કૃતિઓ વિશે સવિસ્તર લખો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ રઘુવંશ સર્ગ- ૨ નું રસદર્શન કરો.
- પ્રશ્ન-૩ કાલિદાસની કાવ્યશૈલી વિશે વિસ્તૃત લખો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ મહાકાવ્યનાં લક્ષણો આપી, રઘુવંશનું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.
- પ્રશ્ન-૪ કાલિદાસકાલિન સમાજ પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ રઘુવંશ સર્ગ- ૨ ના આધારે દિલિપનું પાત્રાલેખન કરો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- ૧) કાલિદાસનું જીવન.
 - ૨) કાલિદાસનો પ્રકૃતિપ્રેમ
 - ૩) રઘુવંશ શીર્ષકની યથાર્થતા
 - ૪) નંદિની વરપ્રદાન.
